

Guia orientativa per elaborar el pla sanitari a les explotacions avícoles

INTRODUCCIÓ

Les explotacions avícoles, per poder començar l'activitat de reproducció o producció de carn o d'ous, han d'obtenir una autorització sanitària prèvia de l'autoritat competent de la comunitat autònoma on estiguin ubicades.

Base legislativa

- El Reial decret 328/2003, de 14 de març, pel qual s'estableix i es regula el pla sanitari avícola.
- El Reial decret 1084/2005, de 16 de setembre, d'ordenació de les explotacions avícoles per a producció de carn.
- El Reglament (CE) 2160/2003 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de novembre de 2003, sobre el control de la salmonel·la i altres agents zoonòtics específics transmesos pels aliments.
- Els programes nacionals per a la vigilància i el control de determinats serotipus de salmonel·la en gallines ponedores, pollastres d'engreix i reproductores de l'espècie *Gallus gallus*.

Àmbit d'aplicació

Totes les explotacions d'aus de corral que comercialitzin els seus productes, ja sigui perquè es destinen a consum humà, a reproducció o a producció d'ous per incubar.

Documentació necessària

Per obtenir l'autorització sanitària, cal presentar una sol·licitud acompanyada de la documentació següent:

- a) Memòria de l'explotació
  - Localització geogràfica de l'explotació: coordenades i descripció de la ubicació
  - Especificació de les activitats o orientacions productives
  - Requisits mínims que han de tenir les instal·lacions
- b) Proposta de programa sanitari encaminat al control dels processos infectocontagiosos i parasitaris establerts pel veterinari responsable de l'explotació
- c) Registres presents a l'explotació

Continguts mínims necessaris de la documentació

1. En la memòria de l'explotació

a) Dades generals de l'explotació

- Codi REGA
- Titular de l'explotació
- Adreça: polígon i parcel·la, plànol o descripció de la ubicació
- Veterinari responsable de l'explotació

b) Descripció de la tècnica de cria o producció

- Capacitat màxima i previsió anual del cens per a cada espècie
- Descripció de les naus que hi ha a l'explotació (segons els requisits que figuren en la lletra c)
- Identificació de cada nau: lletra majúscula
- Origen i edat dels animals que entren a l'explotació
- Localització de les aus dins l'explotació i temps que hi romanen
- Destinació final de les aus
- Sistema de producció: tot dins-tot fora, diferents lots en una mateixa nau, etc.

c) Requisits de les instal·lacions

- i. Situació i disposició de les instal·lacions
  - S'han d'adequar al tipus de producció
  - S'ha d'evitar, en la mesura que sigui possible, la introducció de malalties i garantir-ne el control en el cas que n'hi apareguin
- ii. Separació clara de les diferents espècies
- iii. Les instal·lacions han de:
  - Garantir unes bones condicions higièniques
  - Permetre la pràctica del control sanitari
- iv. El material ha de ser adequat per al tipus de producció i ha de permetre una neteja i desinfecció correctes tant de les instal·lacions com dels mitjans de transports de les aus i dels ous.

2. En el programa sanitari

a) Accés a l'explotació:

- Control d'entrada de vehicles i personal: gual, arc de desinfecció, pediluvis, etc.
- Dispositius d'aïllament sanitari que no permetin l'entrada d'animals susceptibles de transmetre/vehicular malalties, en la mesura que sigui possible
- Control de l'entrada de pollets o de la recia

b) Aigua de beguda

- Procedència de l'aigua de beguda: pou o xarxa municipal
- Tractament que es du a terme, si escau
- Analítica microbiològica anual, que inclogui salmonel·la

c) Pinso

- Proveïdor que garanteixi l'aplicació de la normativa de control de salmonel·la: ús d'additius autoritzats, tractament tèrmic al pinso i absència de salmonel·la.
- Mesures adequades per prevenir la contaminació durant l'emmagatzemament, la manipulació i el transport.

d) Programa de salmonel·la (d'acord amb el programa nacional de control i vigilància de salmonel·la)

- Quan es fan els autocontrols
- Qui fa la presa de mostres per als autocontrols
- Com es fa els autocontrols i nombre de mostres que es prenen
- Laboratori on s'envien les mostres

<i>Tipus producció</i>	<i>Mostra*</i>	<i>Tipus de mostra*</i>	<i>Observacions</i>
Gallines ponedores/pollastres d'engreix (<i>broilers</i>)	Pollets (un dia)	Fons de caixa (meconi)	A la incubadora A l'explotació de destinació
Pollastres d'engreix (<i>broilers</i>)	3 setmanes abans del sacrifici	Femtes	Autocontrol rutinari
Gallines ponedores	2 setmanes abans d'entrar a la nau de posta	Femtes	Autocontrol rutinari
Gallines ponedores en naus de posta	Cada 15 setmanes	Femtes	Autocontrol rutinari
Gallines ponedores/pollastres d'engreix (<i>broilers</i>)	Després del buit sanitari	Pols, tovallolletes de superfície, etc.	Verificació de la neteja i la desinfecció

*Segons els programes nacionals per a la vigilància i el control de determinats serotipus de salmonel·la en gallines ponedores i pollastres d'engreix (*broilers*) de l'espècie *Gallus gallus* 2014.

e) Protocol de neteja i desinfecció

- Com, qui i amb quina freqüència es duen a terme
- Quins productes de neteja i desinfecció s'empren i quina dosificació

- Buit sanitari: quin temps s'ha d'esperar una vegada que s'ha dut a terme la neteja i la desinfecció abans d'entrar nous animals a les naus
- f) Protocol de desratització i desinsectació
  - Qui el fa: mitjans propis o empresa
  - Quins productes s'empren
  - Plànol que indiqui la localització dels esquers
- g) Protocol d'eliminació higiènica de cadàvers, plomes i altres subproductes
  - Descripció de l'eliminació dels cadàvers d'acord amb la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 6 de juny de 2014 per la qual s'estableix zona remota tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
  - Eliminació:
    - i. A la mateixa explotació, sempre que:
      - L'explotació no es trobi en zones vulnerables dels aqüífers
      - No se superin els límits d'animals morts per hectàrea
    - ii. En llocs autoritzats per l'autoritat competent en matèria de residus

3. En els registres a l'explotació d'acord amb el programa sanitari

- a) Registre de visites: data, persona i vehicle que entra a l'explotació i data de la darrera visita a una explotació
- b) Entrada i sortida dels animals: s'ha d'indicar el codi REGA de l'explotació d'origen o destinació, la quantitat d'animals i el número del document de trasllat
- c) Registre de baixes diàries
- d) Llibre de registre de medicaments
  - Tipus de medicament administrat: data, lot d'animals tractats, període de supressió i recepta veterinària
  - Vacunacions: data i tipus de vacuna aplicada
  - Registre d'incidències veterinàries: malalties infectocontagioses, necròpsies, diagnòstics, etc.
- e) Registres de l'aigua de beguda
  - Anàlisi bacteriològica (inclou salmonel·la)
  - Registre del programa de cloració, si escau: registre de cloració i de verificació de la concentració de clor a l'aigua
- f) Certificat d'absència de salmonel·la del pinso subministrat
- g) Registres del programa sanitari de salmonel·la

- Annex de presa de mostres: autocontrols rutinaris i verificació de la neteja i la desinfecció
- Resultats de les analítiques fetes
- Certificat del programa d'autocontrol sanitari dels reproductors originaris
- h)* Registre d'eliminació de residus i cadàvers
- i)* Registres del programa de neteja i desinfecció
- j)* Registres del programa de desratització i desinsectació